

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

SLUŽBA ZA TRANSPARENTNOST,
INTEGRITETO IN POLITIČNI SISTEM

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 87 11

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

I: www.mju.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 010-348/2015/2
Datum: 3.11.2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 2479: Digitalizacija referendum
Zveza: Vaš dopis št. 092-111/2012/3 z dne 21.10.2015

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) je v preučitev in pripravo odgovora prejelo predlog državljana, da se v okviru znižanja stroškov za referendum omogoči sodelovanje na referendumu z uporabo interneta.

Glede glasovanja na referendumu oziroma na volitvah z uporabo interneta (e-volitve) smo prejeli že nekaj predlogov, hkrati pa so bile na to temo pripravljene tudi razne strokovne analize. Gre za občutljivo kompleksno vprašanje, ki se mora sistemsko urediti v volilni in referendumski zakonodaji, predhodno pa opraviti temeljit razmislek in podrobno posvetovanje s strokovno in širšo javnostjo.

Mnenja v strokovni javnosti o uvajanju sistemov e-volitev so deljena. Pri tem je potrebno opozoriti, da pojem e-volitve zajema dve vrsti volitev, in sicer elektronske volitve, pri katerih volivci lahko glasujejo s pomočjo elektronske naprave na klasičnem volišču ter internetne volitve (nekateri to vrsto e-volitev imenujejo i-volitve), kjer volivci lahko glasujejo preko interneta (volivci obiščejo posebno volilno spletno stran, kjer se elektronsko identificirajo in oddajo svoj glas). V Republiki Sloveniji je bilo do sedaj opravljenih že več strokovnih študij in analiz, v katerih so avtorji le teh natančno preučevali prednosti in slabosti elektronskih oziroma internetnih volitev. Po mnenju zagovornikov e-volitev bi bile le te tehnološka posodobitev, ki bi omogočala lažji dostop do pravice glasovanja. Postopek volitev bi bil poenostavljen, zato bi po njihovem mnenju to povečalo udeležbo na volitvah, hkrati bi bile e-volitve tudi cenejše. Na drugi strani pa so nasprotniki e-volitev zaskrbljeni predvsem zaradi njihovega varnostnega vidika, saj informacijska tehnologija po njihovem mnenju ne zagotavlja ustavne pravice neposrednega in tajnega glasovanja, poleg tega tudi onemogoča nadzor nad izvedbo volitev ter širši javnosti ne daje jasnega zagotovila, da objavljeni rezultat dejansko odraža voljo volivcev. Zaključne ugotovitve vseh so bile, da je za prihodnost e-volitev ključnega pomena razvoj šifrirnih tehnologij in boljših metod zagotavljanja varnega informacijskega okolja.

Vlada je v preteklih letih, tudi na podlagi opravljenih študij, pripravila več predlogov sprememb zakonodaje, vendar so bili vsi poskusi uvedbe e-volitev zaradi nezadostne politične podpore zaenkrat neuspešni. Ministrstvo se zavzema za vzpostavitev čim več elektronskih storitev javne

uprave in tudi za e-volitve. Področju e-volitev se precej posvečajo tudi v okviru Sveta Evrope, kjer prav tako opozarjajo na upoštevanje vseh vidikov, predvsem pa izpostavljajo potrebno po zagotovitvi visoke ravni zaščite informacijskega sistema.¹ Razvoj elektronskega poslovanja zahteva znatna vlaganja človeških in finančnih virov, ki pa jih je treba obravnavati kot investicijo v odličnost delovanja celotne javne uprave in zadovoljstvo njenih uporabnikov. Zaradi povečevanja kompleksnosti in obsega infrastrukture, sistemov in storitev investicije v elektronsko poslovanje iz leta v leto naraščajo. V času gospodarske krize in zelo omejenih proračunskih sredstev bodo za zagotovitev možnosti uresničevanja strategije potrebne pogumne odločitve in dolgoročni pogled na učinke elektronskega poslovanja.²

Hkrati opozarjamo, da je za sprejem sprememb temeljne volilne zakonodaje potrebno visoko politično soglasje, za sprejem sprememb in dopolnitev Zakona o volitvah v državni zbor je namreč potrebna dvotretjinska večina glasov vseh poslancev. Referendum se ureja z Zakonom o referendumu in ljudski iniciativi, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

Glede na navedeno menimo, da predlog št. 2479 kot tak ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Monika Horvat
svetovalec - pripravnik

mag. Mateja Prešern
vodja službe

¹ Glej gradivo dostopno na: <http://www.coe.int/t/dgap/democracy/activities/ggis/E-voting/> .

² *Strategija razvoja elektronskega poslovanja ter izmenjave podatkov iz uradnih evidenc – SREP:*
http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/JAVNA_UPRAVA/DIES/SREP.pdf